

2016

Závěrečná správa

Kontrola plnenia opatrení v kapitole Ministerstva dopravy,
výstavby a regionálneho rozvoja SR

Závěrečná správa

**Kontrola plnenia opatrení v kapitole Ministerstva dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja SR**

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitřík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Ivana Kozubíková

Bratislava máj 2016

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	4
ZOZNAM TABULIEK	4
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE	5
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	5
2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA.....	5
2.2 VÝKON KONTROLY	5
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA.....	5
3.1 ZISTENIA	5
3.2 NÁVRH ODPORÚČANÍ.....	5
3.3 POSTUP NKÚ SR	7
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU.....	7
5 TÍM KONTROLÓROV	7
ZÁVER.....	7

ZOZNAM SKRATIEK

SKRATKA	VÝZNAM
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
NDS, a. s.	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
SSC	Slovenská správa ciest
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva SR

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Prehľad o stavebno-technickom stave ciest I. triedy za obdobe rokov 2010 – 2015	6
Tabuľka č. 2: Stavebno-technický stav mostných objektov v období rokov 2010 – 2015	6

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontrolnej akcie bolo preverenie a zhodnotenie plnenia opatrení v kapitole MDVRR SR, zameraných na odstránenie nedostatkov zistených kontrolami NKÚ SR v oblasti cestnej dopravy.

Účelom kontrolnej akcie bolo vyhodnotenie plnenia opatrení vykonaných kontrol v roku 2014 v rámci

ci nosnej témy strategického plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR „doprava“.

Predmetom kontroly bolo preverenie plnenia opatrení v zmysle „Správy o splnení, resp. plnení opatrení v MDVRR SR, SSC a NDS, a.s.“.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, a to štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií. Pri kontrole boli použité porovnávacie a analytické metódy. Zber a spracovanie informácií boli realizované základnými technikami kontroly súladu.

2.2 VÝKON KONTROLY

Kontrola s primeraným časovým odstupom preverila plnenie a účinnosť prijatých opatrení stanovených na základe kontrolných akcií vykonaných

v oblasti cestnej dopravy v roku 2014. Kontrolovanými subjektmi boli Slovenská správa ciest, Národná diaľničná spoločnosť, a.s., a paralelne tiež Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Jednotlivé kontroly boli rozdelené do ucelených okruhov tak, aby ich výsledky komplexne zobrazovali nedostatky a riziká v oblasti cestnej dopravy.

Kontrolované subjekty prijali celkom 21 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov (SSC 6; NDS, a.s., 10; MDVRR SR 5 opatrení). Kontroly vykonané v roku 2016 sa zamerali na porovnanie stavu plnenia opatrení deklarovaných v správach o plnení opatrení predložených kontrolovanými subjektmi so skutočným stavom. Overenie plnenia opatrení bolo realizované na vybranej vzorke relevantných dokladov.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 ZISTENIA

Z celkového počtu 21 prijatých opatrení nebolo splnené jedno opatrenie, ktorým sa SSC zaviazala vykonať komplexnú inventarizáciu majetku a záväzkov, i rozdielu majetku a záväzkov za rok 2015. Z obsahu súhrnnej správy ústrednej inventarizačnej komisie, vypracovanej k 31.10.2015 a k 31.12.2015, bolo zistené, že predmetom inventarizácie bola iba fyzická inventúra zásob a cenín.

3.2 NÁVRH ODPORÚČANÍ

1) Na základe odporúčania NKÚ SR požiadala SSC o zmenu a doplnenie zriaďovacej listiny a štatútu SSC a predložila návrh na zmenu cestného zákona. Reakcia MDVRR SR, ktoré bolo kompetentné na splnenie uvedených požiadaviek SSC, bola nasledovná.

- Zriaďovacia listina SSC bola doplnená.
- Zmena štatútu zo strany MDVRR SR nebola vykonaná.
- Návrh na zmenu cestného zákona MDVRR SR nezrealizovalo. Kontrolou bolo zistené, že podľa § 18 ods. 13 cestného zákona z roku 1961 je SSC

povinná pri výstavbe alebo pri zmenách na pozemných komunikáciách vykonávať na ťarchu verejných prostriedkov pre iných neštátnych vlastníkov alebo prevádzkovateľov obnovu rôznych vedení a diel uložených na dotknutých pozemkoch. Keďže zmena cestného zákona nebola uskutočnená, nebol dosiahnutý cieľ, ktorého výsledkom malo byť hospodárne a efektívne vynakladanie verejných prostriedkov na vyvolané investície. Na základe týchto skutočností bude SSC aj naďalej v rámci vyvolaných investícií zhodnocovať cudzí majetok na ťarchu verejných financií.

*Z uvedeného dôvodu **NKÚ SR naďalej odporúča MDVRR SR**, aby zaradilo do legislatívneho procesu návrh na zmenu § 18 ods. 13 cestného zákona.*

2) Predchádzajúcou kontrolou bolo okrem iného zistené, že návrh Programu opráv a údržby ciest I. triedy na roky 2013 – 2017, predložený na rokovanie vlády SR v decembri roku 2012, nebol doteraz schválený. Nízky rozpočet bežných výdavkov na opravy a údržbu má nepriaznivý vplyv na technický stav mostov a ciest I. triedy, ktoré sú v rámci všetkých pozemných komunikácií vyťažované na viac ako

50 %. Úroveň finančného zabezpečenia týchto činností je nedostatočná, čo odzrkadľuje stav ciest I. triedy v správe SSC, ktorý možno považovať za kritický.

Na základe uvedených skutočností NKÚ SR odporúča MDVRR SR vypracovať a opätovne predložiť vláde SR na prerokovanie Program opráv a údržby ciest I. triedy na obdobie 2017 – 2021.

Tabuľka č. 1: Prehľad o stavebno-technickom stave ciest I. triedy za obdobe rokov 2010 - 2015

OBDOBIE	DĹŽKA*/STAV	VEĽMI DOBRÝ	DOBRÝ	VYHOVUJÚCI	NEVYHOVUJÚCI	HAVARIJNÝ	SPOLU
2010	km	1 354,8	37,6	500,6	1 158,2	189,2	3 240,4
	%	42,1	1,2	15,3	35,6	5,8	100,0
2011	km	1 103,2	37,5	383,5	1 517,9	183,9	3 226,0
	%	34,2	1,2	11,9	47,1	5,6	100,0
2012	km	1 221,3	28,8	244,7	1 553,2	203,3	3 251,3
	%	37,7	0,9	7,5	47,7	6,2	100,0
2013	km	1 452,8	24,4	240,0	1 263,5	267,4	3 248,1
	%	44,7	0,8	7,4	38,9	8,2	100,0
2014	km	1 519,8	55,6	323,4	1 144,0	178,5	3 221,3
	%	47,2	1,7	10,1	35,5	5,5	100,0
2015	km	1 352,3	141,3	284,4	1 157,4	287,6	3 223,0
	%	42,0	4,4	8,8	35,9	8,9	100,0

Zdroj: SSC, * vrátane dĺžky oddelených častí komunikácie

Výsledky zhodnotenia technického stavu ciest I. triedy za rok 2015 preukázali, že **z celkovej dĺžky ciest I. triedy v správe SSC v dĺžke 3 223,0 km je cca 45 % v nevyhovujúcom a havarijnom stave a že rozpočet nákladov na bežné opravy a údržbu ciest**

I. triedy je naďalej poddimenzovaný. NKÚ SR upozorňuje na riziko, že v prípade neriešenia poddimenzovaného financovania uvedených investícií je ohrozená funkčnosť dopravnej siete ciest I. triedy, čo môže prívodiť negatívny hospodársky dopad.

Tabuľka č. 2: Stavebno-technický stav mostných objektov v období rokov 2010 – 2015

Rok	Počet mostných objektov na cestách I. triedy podľa klasifikačného stupňa poruchy								Spolu
	1 bezchybný	2 veľmi dobrý	3 dobrý	4 uspokojivý	5 zlý	6 veľmi zlý	7 havarijný	8 neurčený	
2010	85	212	721	510	135	50	1	4	1 718
%	4,9	12,3	42,0	28,7	7,9	2,9	0,1	0,2	100
2011	72	216	713	498	146	53	6	2	1 706
%	4,2	12,7	41,8	29,2	8,5	3,1	0,4	0,1	100
2012	85	218	699	489	135	66	8	11	1 711
%	5,0	12,7	40,8	28,6	7,9	3,9	0,5	0,6	100
2013	101	216	681	501	150	68	7	16	1 740
%	5,8	12,4	39,2	28,8	8,6	3,9	0,4	0,9	100
2014	92	220	666	507	150	64	15	15	1 729
%	5,3	12,7	38,5	29,3	8,7	3,7	0,9	0,9	100
2015	97	215	618	508	184	78	15	17	1 732
%	5,6	12,4	35,7	29,3	10,6	4,5	0,9	1,0	100

Zdroj: SSC

Z uvedeného tabuľkového prehľadu vyplýva, že v roku 2015, t. j. ani po vykonanej kontrole nedošlo k zlepšeniu technického stavu mostov a **cca 17 % je v zlom a havarijnom stave.**

3) Legislatívna zmena zameraná nielen na ochranu zdravia obyvateľov pred environmentálnym hlukom spôsobeným prevádzkou dopravy na pozemných komunikáciách, ale aj na problematiku tzv. starej hlukovej záťaže, vykonaná nebola.

Kontrolou bolo zistené, že SSC iniciovala v roku 2014 na Úrade verejného zdravotníctva SR úpravu legislatívy v oblasti dotýkajúcej sa hluku spôsobovaného cestnou dopravou na cestných komunikáciách. Pracovné stretnutie avizované ÚVZ SR sa neuskutočnilo. Cieľ, ktorým sa mala riešiť problematika hluku, nebol dosiahnutý, tým sa budú aj naďalej vytvárať prekážky v činnosti SSC – problémy s vydávaním kolaudácií na dokončené diela, podávanie odvolávaní v správnom konaní, udeľovanie

pokút na podnet útvaru hygienika rezortu MDVRR SR, atď.

*V nadväznosti na uvedené skutočnosti **NKÚ SR opätovne odporúča MDVRR SR iniciovať úpravu legislatívy súvisiacej s hlučnosťou spôsobovaným cestnou dopravou na cestných komunikáciách.***

3.3 POSTUP NKÚ SR

MDVRR SR a NDS, a s., boli odovzdané záznamy o výsledku kontroly 19.02.2016 a 29.02.2016. S protokolom o výsledku kontroly bol štatutár SSC

oboznámený dňa 25.02.2016, prerokovaný na NKÚ SR bol 02.03.2016.

Na základe výsledkov uvedených v protokole o výsledku kontroly bolo uložené kontrolovanému subjektu prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov do 31.03.2016 a správu o splnení, resp. plnení prijatých opatrení zaslať NKÚ SR do 31.01.2017. SSC prijala na odstránenie zisteného nedostatku opatrenie, ktorým sa zaviazala vykonať komplexnú inventarizáciu majetku a záväzkov za rok 2016, vrátane vyčíslenia a zúčtovania inventarizačných rozdielov.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Výsledky uvedených kontrol boli zo strany kontrolovaných subjektov akceptované bez námietok. Na základe vzájomného dialógu kontrolnej skupiny a

príslušných zamestnancov kontrolovaných subjektov konštatujeme vzájomnú zhodu v pohľade na kontrolovanú problematiku..

5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrola bola vykonaná tímom skúsených kontrolórov pod vedením Ing. Ivany Kozubíkovej.

ZÁVER

Kontrolované subjekty prijali na odstránenie nedostatkov, zistených kontrolórmí NKÚ SR, celkom 21 opatrení, z toho 19 bolo vyhodnotených ako splnené, jedno sa nehodnotilo z titulu neaktuálnosti a jedno bolo nesplnené. Na odstránenie zisteného nedostatku prijala SSC opatrenie, ktorým sa zaviazala vykonať komplexnú inventarizáciu majetku a záväzkov za rok 2016.

Na zlepšenie existujúceho stavu NKÚ SR navrhuje MDVRR SR tri odporúčania:

- 1) zaradiť do legislatívneho procesu návrh na zmenu § 18 ods. 13 cestného zákona,

- 2) opätovne predložiť vláde SR na rokovanie Program opráv a údržby ciest I. triedy na obdobie 2017 – 2021,
- 3) opätovne iniciovať úpravu legislatívy súvisiacej s hlučnosťou spôsobovaným cestnou dopravou na cestných komunikáciách.

Realizáciou navrhovaných odporúčaní sa docíli efektívnejšie a hospodárnejšie využitie investícií do cestnej infraštruktúry.

Predmetnej problematike bude NKÚ SR venovať aj naďalej zvýšenú pozornosť pri ďalšej kontrolnej činnosti.